

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินงานวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จังหวัดหนองคาย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 443 ชุด ได้รับกลับคืนมาและเป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 443 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นได้จัดทำหมวดหมู่ของแบบสอบถามตามตัวแปร คือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / For Windows Version 11 ดังนี้

1. วิเคราะห์การดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ที่มีการดำเนินงานแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และใช้การทดสอบค่าสถิติ (F - test)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 รายการ ประกอบด้วย สถานภาพด้านตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Type) โดยแบ่งช่วงการวัดออกเป็น 5 ระดับ ในองค์ประกอบ 5 ด้าน จำนวน 61 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม สถานภาพด้านตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา จำนวน 443 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านประสบการณ์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง จำนวน 443 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 52 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยรวม พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

1. โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน

3. โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคน ข้อที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา

ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ และข้อที่มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเพื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ข้อที่มีการจัดทำระเบียบธรรมนูญของนักเรียนทุกคน และข้อที่มีการประเมินพฤติกรรมเด็กนักเรียน (SDQ) และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่มีการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.3 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ข้อที่มีการจัดทำระเบียบธรรมนูญของนักเรียนทุกคน และข้อที่มีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการประชุมครู-อาจารย์เพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / กลุ่มมีปัญหา ข้อที่มีการคัดกรองนักเรียน เพื่อแยกนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง ข้อที่มีการเฝ้าระวังนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาหรือกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีการกำหนดมาตรฐานการคัดกรองนักเรียนไว้อย่างชัดเจน ข้อที่มีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาทางด้านยาเสพติด และข้อที่มีการจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาทางด้าน

ยาเสพติด ข้อที่มีการคัดกรองนักเรียน เพื่อแยกนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และข้อที่มีการคัดกรองนักเรียนที่แสดงออกถึงสภาวะเสี่ยงด้านยาเสพติด

2.3 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการคัดกรองนักเรียนเพื่อแยกนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง ข้อที่มีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาทางด้านยาเสพติด และข้อที่มีการประชุมครู - อาจารย์เพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / กลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน ข้อที่มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และข้อที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียน ข้อที่มีครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน และข้อที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน ข้อที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียน ข้อที่มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างครู-อาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียน และข้อที่ครู-อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และองกรเครือข่ายชุมชนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน

4. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

4.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อที่มีการเปิดโอกาสให้ครู - อาจารย์ นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และองค์กรเครือข่าย ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ และมีการดำเนินงานในระดับมาก 11 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการจัดกิจกรรมดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ข้อที่มีการติดตามการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียน และข้อที่มีการให้การปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการให้การปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น ข้อที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน ข้อที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศในชั้นเรียนของครูที่ปรึกษา และข้อที่มีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม การเรียนของนักเรียนและมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจของครู - อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรเครือข่ายชุมชน มาวางแผนปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

4.3 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการให้การปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น ข้อที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศในชั้นเรียนของครูที่ปรึกษา และข้อที่มีการเปิดโอกาสให้ ครู - อาจารย์ นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และองค์กรเครือข่ายชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

5.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการประสานงานกับครู – อาจารย์ที่จะช่วยเหลือนักเรียน ข้อที่มีการกำหนดขั้นตอนหรือแนวทางปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนที่เป็นปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ และ ข้อที่มีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการให้ความช่วยเหลือ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่มีนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ เกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอก หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการประสานงานกับครู – อาจารย์ที่จะช่วยเหลือนักเรียน ข้อที่มีการติดตามการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศที่รับการส่งต่อภายในของครูฝ่ายปกครองนักเรียน และข้อที่มีครู - อาจารย์ผู้ปกครอง และองค์กรเครือข่ายชุมชน ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา พัฒนา และช่วยเหลือนักเรียน และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการกำหนดขั้นตอนหรือแนวทางปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศอย่างชัดเจน ข้อที่มีการประสานงานกับผู้ปกครอง หน่วยงานองค์กรเครือข่ายชุมชนหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียน และข้อที่มีนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ เกินความสามารถของครูที่ปรึกษาได้รับการส่งต่อภายใน

5.3 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีการติดตามการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศที่รับการส่งต่อภายในของครูฝ่ายปกครองนักเรียน ข้อที่มีครู - อาจารย์ผู้ปกครอง และองค์กรเครือข่ายชุมชน ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา พัฒนา และช่วยเหลือนักเรียน และข้อที่มีการประสานงานกับครู - อาจารย์ที่จะช่วยเหลือนักเรียน และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อที่มีนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของครูที่ปรึกษาได้รับการส่งต่อภายใน และข้อที่มีนักเรียนที่มีปัญหา

ด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. เปรียบเทียบผลการศึกษากิจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า การดำเนินงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า การดำเนินงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานในการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า การดำเนินงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานในการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2.4 ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การดำเนินงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า การดำเนินงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานในการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก

1.1 ฝ่ายปกครองนักเรียนและครู - อาจารย์ที่รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินงานและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามมาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2 ฝ่ายปกครองนักเรียนและครู - อาจารย์ที่รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินงานตามกรอบนโยบาย กรมสามัญศึกษา (เดิม) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกรมสามัญศึกษาตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นระบบมีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและนอกโรงเรียน รวมทั้งวิธีการ จัดกิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสบผลสำเร็จ ซึ่งกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 ในปีการศึกษา 2545 , 2546 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย กรมสามัญศึกษา (เดิม) ได้จัดอบรมสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประกันคุณภาพการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย ระหว่างวันที่ 14 -15 มีนาคม 2545 ที่โรงแรมหนองคายแกรนด์ จังหวัดหนองคาย

ตลอดจนได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนปลอดภัยจากสารเสพติดและเพศสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียนทุกเดือน สอดคล้องกับผลการวิจัยของประดิษฐ์ สำราญพัฒน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีการดำเนินการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ สารีเกิด (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดของยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีการดำเนินการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนรลักษณ์ เอื้อกิจ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อพฤติกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ความตระหนักในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธ และพฤติกรรมป้องกันตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดมากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวม พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 กรมสามัญศึกษา (เดิม) ได้กำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ 2 การปฏิรูปการเรียนรู้โดยให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม) ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนทุกด้านอย่างจริงจัง โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานพฤติกรรมทั้งทาง

บวกละทางลบ การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษา มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อ 5 มีการจัดทำ ระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง นักเรียน ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว มีความเอาใจใส่ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนอย่างจริงจัง จนสามารถจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2544 : 9 – 29) แนวดำเนินงานตาม วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ที่สำคัญประกอบด้วย ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ.) วิธีการและเครื่องมือ อื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาเพิ่มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้านนักเรียน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง เป็นต้น

1.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหา ทางเพศ ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา มีความตั้งใจและสนใจที่จะดำเนินงานให้การดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียน อย่างจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของทิชากร กันนะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานจัดกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัฐพล อินทวิชัย (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพชีวิตของผู้เสพยาบ้าและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมเสพยาบ้า พบว่า สภาพปัญหาส่วนตัว ครอบครัว สังคม สภาพแวดล้อม ความเข้าใจ และความรู้สึกนึกคิดที่ผิด และยังพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 10 การปรับปรุงเครื่องมือ ที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดกลาง ไม่มีการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลเป็น รายบุคคล ซึ่งบางส่วนยังขาดความรู้และเทคนิคในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้

สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ฝ่ายปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษาใช้วิธีการดำเนินงานแบบเดิม คือ การใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนตามที่กรมสุขภาพจิต หรือกรมสามัญศึกษา (เดิม) กำหนดเป็นส่วนมาก

1.3 โรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา มีความตั้งใจและสนใจที่จะดำเนินงานให้การดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาได้ใช้วิธีการจัดทำข้อมูลนักเรียนอย่างหลากหลายสามารถนำเอาข้อมูลไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบุญ จวนสง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติงานควรมีการกำหนดนโยบายแผนงานให้ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม ประชาธิปไตย และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวม พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ฝ่ายปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งสามารถแยกกลุ่มนักเรียนได้ทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และกลุ่มช่วยเหลือตามแนวปฏิบัติได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน ให้เป็นดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักและมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภารัตน์ จำสมบุญ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจในอันตราย และพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อที่ 4 มีการคัดกรองนักเรียนเพื่อแยกนักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง ทั้งนี้ ฝ่ายปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ความเมตตา ความรัก ความเอื้ออาทรเอาใจใส่ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง และสามารถแยกกลุ่มนักเรียนได้ทั้งกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง ซึ่งครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการ

คัดกรอง นักเรียน หรือการจัดกลุ่มนักเรียนตามแนวทางการปฏิบัติและเกณฑ์ของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเยาวภา ผลกันหา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รับรู้อันตรายและสถานการณ์การใช้ยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลจังหวัดลำปาง พบว่า นักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ มีการรับรู้อันตรายของยาบ้าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชุตินา ศรีแก้วนวล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตมีนบุรี พบว่า ทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อเหมือนกับโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อที่ 6 การคัดกรองนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านยาเสพติด ทั้งนี้ ฝ่ายปกครองนักเรียนและครูที่ปรึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสนใจ สังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างจริงจัง และสามารถแยกนักเรียนกลุ่มเสี่ยงได้อย่างชัดเจน ซึ่งครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนหรือการจัดกลุ่มนักเรียนตามแนวทางการปฏิบัติและเกณฑ์ของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิศรา เพียงสุข (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของเยาวชน : ศึกษาเปรียบเทียบเยาวชนในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านอุเบกขา,บ้านปรานี และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดสารเสพติดของเยาวชนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุษณีย์ ลักษณะนาร (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจ เพื่อป้องกันโรคร่วมกับกระบวนการกลุ่มในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลำปาง พบว่า การจัดโปรแกรมสุขศึกษาที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจ เพื่อป้องกันโรคร่วมกับกระบวนการกลุ่มมีประสิทธิภาพผลในการปรับเปลี่ยนการรับรู้ ความคาดหวัง และพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนหญิงถูกต้องมากขึ้น

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวม พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ฝ่ายปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษาทุกคนให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มช่วยเหลือให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง กลายเป็นนักเรียนกลุ่มช่วยเหลือ และเป็นการช่วยเหลือให้

นักเรียนกลุ่มเลี้ยง และกลุ่มช่วยเหลือมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพ ตามที่โรงเรียน และชุมชนคาดหวังอย่างจริงจัง สอดคล้องกับวิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีแต่กิจกรรมที่สำคัญ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของประภาวดี ธานีรานนท์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับข่าวสาร การจดจำสาร และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการป้องกันยาเสพติดจังหวัดชัยภูมิ ในเขตกรุงเทพฯ พบว่า การเปิดรับข่าวสาร การจดจำสาร และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงโสด ในสังกัดศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจรรยา ดวงแก้ว (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยส่วนรวม นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้เรื่องเพศอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็นเชิงบวก และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงที่สุด คือ ข้อที่ 5 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษาทุกคน ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเอาใจใส่ต่อนักเรียนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุลีสร์ ศรีศรี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นจะต้องได้รับความเอาใจใส่จากผู้ปกครองนักเรียนและครูในโรงเรียนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด อยู่ในระดับมาก

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อเหมือนกับโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงที่สุด คือ ข้อที่ 11 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการ เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพและปัญหาทางเพศของนักเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน และครูที่ปรึกษาทุกคน ให้ความสำคัญส่งเสริมนักเรียนอย่างจริงจัง และสามารถ

จัดกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประภาพร ผูกพันธ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปรับตัวของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น พบว่ามีการปรับตัวด้านสรีรวิทยา มีการออกกำลังกาย นันทนาการ และการพักผ่อนอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาทุกคนให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา แต่เมื่อพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่มีปัญหาได้ให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือให้คำปรึกษาทั้งจัดกิจกรรมการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจัง โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเป็นปัญหาของสังคมและได้ดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา ถูกทำอาจารย์ ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการขายบริการทางเพศ ของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจตุมา เพชรรัตน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปิดรับหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นที่มีเนื้อหาทางเพศของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครกับทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ พบว่า วัยรุ่นที่อ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านเพศศึกษาทั่วไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดใกล้กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดกิจกรรมความสัมพันธ์กัน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า

4.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 เปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และองค์กรเครือข่ายชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา กรรมการสถานศึกษา และองค์กรเครือข่ายชุมชนทุกคน ให้ความสำคัญเอาใจใส่ในการวางแผนดำเนินงานจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศอย่างจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2543) ได้รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กไทย กรณีศึกษา

สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีผลการเรียนและความประพฤติดี พบว่า การอบรมเลี้ยงดูการส่งเสริมสนับสนุนด้านการเรียนรู้ของผู้ปกครองและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีความประพฤติและผลงานดีเด่นด้านการศึกษาเล่าเรียน ด้านความประพฤติและด้านกิจกรรม ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักที่มีต่อศิษย์อย่างแท้จริง

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงที่สุด คือ ข้อที่ 2 มีการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น นอกจากนี้ยังพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 12 นำผลการประเมินความพึงพอใจของครู - อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรเครือข่ายมาวางแผนปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง นักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาทุกคน ให้ความรักเอื้ออาทร เอาใจใส่ สนใจนักเรียนอย่างจริงจัง ดำเนินการตามแนวทางการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยให้การปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาและสามารถจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประทุม นวลเขียว (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกมาตรการด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

4.3 โรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 มีการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาทุกคน ให้ความเอาใจใส่ ความรักเอื้ออาทรนักเรียน ได้ดำเนินการตามแนวทางการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง โดยให้การปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาและได้จัดกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของชลลดา สมุทรพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการสื่อสารในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อิทธิพลของการสื่อสารมีส่วนในการป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกตุแก้ว รักษาชาติ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมองตนเองของเยาวชนที่ติดยาเสพติด : ศึกษากรณีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า ความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนชายและเยาวชนหญิงที่ติดยาเสพติดที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวม พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาทุกคนให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลและโดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาและต้องการช่วยเหลือ ได้ประสานงานกับฝ่ายแนะแนวเพื่อให้การปรึกษาด้านต่าง ๆ เมื่อให้การช่วยเหลือเป็นการภายในแล้วแต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ฝ่ายปกครองนักเรียนจึงร่วมกับครูที่ปรึกษาดำเนินการตามแนวทางการส่งต่อภายนอก เพื่อให้ผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางได้พิจารณาช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด โดยใช้วิธีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามมาตรการในการบำบัดฟื้นฟูจิตใจ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬารัตน์ ห้าวหาญ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชาย อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองพล สาราชฎี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการป้องกันและการแก้ปัญหาการระบาดของสารเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า การดำเนินงานจัดกิจกรรมป้องกันและการแก้ปัญหาการระบาดของสารเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อที่ 5 นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของครูที่ปรึกษาได้รับการส่งต่อภายใน และข้อที่ 6 นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่ให้ความร่วมมือช่วยกันแก้ไขอย่างจริงจัง ไม่การประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ยังเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครองนักเรียนเหมือนเดิม คือ มอบให้ฝ่ายปกครองนักเรียนดำเนินการเป็นส่วนมากทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

5.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 มีการประสานงานกับครู - อาจารย์ที่จะช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา

และครูแนะแนว ได้มีการติดต่อประสานงานกับครู - อาจารย์ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศภายในโรงเรียน และเอาใจใส่ต่อนักเรียนอย่างจริงจัง และนอกจากนั้นยังพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่ 6 นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ในโรงเรียนขนาดกลางไม่สนใจนักเรียนที่มีปัญหาและขาดการประสานงานที่ดีกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกอย่างจริงจังและไม่ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธราดล เหมพัฒน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่นหญิงในจังหวัดอ่างทอง พบว่า การคบเพื่อน ความต้องการมีประสิทธิภาพในการทำงาน การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 มีการประสานงานกับครู - อาจารย์ที่จะช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ได้มีการติดต่อประสานงานกับครู - อาจารย์ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียน และได้จัดกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศอย่างจริงจัง ซึ่งยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของทางโรงเรียน แต่ก็ยังมีบางข้อที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เช่น ข้อที่ 9 ติดตามการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศที่ได้รับการส่งต่อภายในของครูฝ่ายปกครองนักเรียน และข้อที่ 8 ครู - อาจารย์ ผู้ปกครอง และองค์กรเครือข่ายชุมชนให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา พัฒนา และช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวให้ความเอาใจใส่ ติดตาม ประสานงานกับฝ่ายปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรเครือข่ายชุมชน เพื่อหาทางแก้ปัญหา พัฒนา และช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุษา รัตนภาสุร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง (บ้านปราณี) พบว่า การพบปะติดต่อกับกลุ่มเพื่อนที่ถูกจับกุมที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนหญิง

5.3 โรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงที่สุด คือ ข้อที่ 9 ติดตามการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา

ด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศที่รับการส่งต่อภายในของครูฝ่ายปกครองนักเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ให้ความเอาใจใส่ติดตามนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากผู้ที่ มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถเฉพาะทางอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งทำให้นักเรียน ได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทันเหตุการณ์ และพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อที่ 5 นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของครูที่ปรึกษาได้รับการส่งต่อภายใน ทั้งนี้ ครูฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดการประสานงานที่ดีเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ที่มีปัญหาอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ และข้อที่ 6 นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและ ปัญหาทางเพศเกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอก หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ในโรงเรียน ขนาดกลางไม่ให้ความสนใจนักเรียนที่มีปัญหาและขาดการประสานงานที่ดีกับผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกอย่างจริงจังและไม่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับผล การวิจัยของชัมย์พร อนุอัน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการติดสารเสพติดของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการ ติดสารเสพติดของเยาวชน คือ ภูมิหลัง ความรู้สึกผูกพันกับเพื่อน ความรู้สึกผูกพันกับบิดา - มารดา ความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน ที่มีผลต่อความประพฤติของเยาวชน

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยรวม พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ-อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก เครื่องคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมดำเนินงานป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนเล็ก ในลักษณะเดียวกันโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานตามระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า

โรงเรียนขนาดเล็กมีการดำเนินงานอยู่ในระดับที่มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีการดำเนินงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของกาญจนา ปริญญา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตน ในการควบคุมทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความเชื่ออำนาจควบคุมภายในทางสุขภาพ และค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เป็นเสรีนิยม อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของโสรัตน์ กลับวิลา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา จำนวน 150 คน พบว่า นักเรียนมีความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัว โรงเรียน สังคม และการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติดเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิรัฐ ธนอมสิงห์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า ปัจจัยครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม และจากยาบ้ามีผลกระทบต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านบุคลากรงบประมาณ วัสดุ - อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี วิธีการดำเนินงาน และมีสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านระเบียบวินัย โดยเฉพาะปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศ มีการศึกษาค้นหาข้อมูลนักเรียนอย่างละเอียดครอบคลุม

ชัดเจน ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีข้อจำกัดในด้านเหล่านี้ มีภาระงานมาก จึงทำให้ระดับการดำเนินงานน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนไม่มาก ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว มีความใกล้ชิดกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรเครือข่ายชุมชน มีการประสานงานได้อย่างรวดเร็วทั่วถึงและครูที่ปรึกษาให้ความสนใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ องค์กรเครือข่ายชุมชน สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการศึกษาข้อมูลและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างละเอียด ซึ่งสามารถแยกนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหามีประสิทธิภาพ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งมีข้อจำกัดในด้านเหล่านี้ จึงทำให้มีระดับการดำเนินงานน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนไม่มาก ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจดำเนินงานที่รวดเร็ว มีความใกล้ชิดกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนและองค์กรเครือข่ายชุมชนให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลประสานงานได้อย่างรวดเร็ว มีวิธีการดำเนินและครูที่ปรึกษาให้ความสนใจที่จะปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่องมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ มีวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การพัฒนาระเบียบวินัยคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตตามที่โรงเรียน ชุมชน และสังคมคาดหวังได้อย่างมีคุณภาพ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีข้อจำกัดในด้านเหล่านี้ จึงทำให้ระดับการดำเนินงานน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมี

นักเรียนไม่มาก ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจดำเนินงานที่รวดเร็ว มีความใกล้ชิดกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนและองค์กรเครือข่ายชุมชน ให้ความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งจะพัฒนาทักษะคุณภาพชีวิตของนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

2.4 ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครอง นักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ - อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี วิธีการดำเนินงานและมีสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้การปรึกษาปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านต่าง ๆ จัดหาทุนการศึกษา โครงการอบรมเสริมสร้างทักษะพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าที่จะเกิดขึ้นโดยไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคม และพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดในด้านเหล่านี้ โดยเฉพาะการขอสนับสนุนจากองค์กรเครือข่ายชุมชน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ จึงทำให้ระดับการดำเนินงานน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนไม่มาก ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจการดำเนินงานที่รวดเร็ว มีความใกล้ชิดกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนและองค์กรเครือข่ายชุมชน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งพัฒนาทักษะคุณภาพชีวิตของนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ - อุปกรณ์ และสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งสามารถดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้ทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ จัดส่งต่อภายในให้ครูแนะแนว ครูพยาบาล และครูที่ปรึกษาช่วยกันแก้ไขก่อน แต่ถ้าไม่ดีขึ้นก็ประสานงานส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งมีข้อจำกัดในด้านเหล่านี้ โดยเฉพาะการประสานงานองค์กรเครือข่ายชุมชนเพื่อช่วยเหลือพัฒนานักเรียน จึงทำให้ระดับการดำเนินงานน้อย

กว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก มีการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรเครือข่ายชุมชนอยู่เสมอให้ความช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2, 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ควรส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตาม โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด มีการดำเนินงานตามนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นนโยบายหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และในยุคการปฏิรูปการศึกษาที่มีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการในการดูแลแก้ไขปัญหาช่วยเหลือ นักเรียนดำเนินการต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองนักเรียน ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาครูที่ปรึกษาได้จัดทำข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางค้นหาสภาพปัญหาและความต้องการให้เกิดจุดเด่นและเป็นแบบอย่างที่ดี และพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2, 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ควรให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะถือว่า เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามนโยบาย ซึ่งเป็นงานที่ต้องร่วมมือกันในการพัฒนานักเรียนและเยาวชน จึงควรกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน จัดทำแผนงานโครงการ จัดสรร

งบประมาณ บุคลากร วิธีการดำเนินงาน และการประสานงานที่ดีมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานด้านการส่งต่อนักเรียนให้มีคุณภาพและเหมาะสม

1.3 จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 , 2 , 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ครู - อาจารย์ และบุคลากรเกี่ยวข้องได้ดำเนินงานอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความสำคัญที่เด่นชัดและตามแนวทางของการพัฒนาเป็นแบบอย่างที่ดี และพบว่า ข้อที่มีการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 , 2 , 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ในโรงเรียนขนาดกลาง ควรมีการปรับปรุงเครื่องมือการจัดทำข้อมูลให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานได้ในระดับมากที่สุดและมีประสิทธิภาพ และข้อที่นำผลการประเมินความพึงพอใจของครู - อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรเครือข่ายชุมชน นำมาวางแผนปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 , 2 , 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย โรงเรียนขนาดกลาง ควรมีการนำเอาผลการประเมินของฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาวางแผนปรับปรุงพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศอย่างจริงจัง เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด และพบว่า ข้อที่มีการกำหนดขั้นตอนหรือแนวทางปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศอย่างชัดเจน ข้อที่นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของครูที่ปรึกษาได้รับการส่งต่อภายใน ข้อที่นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอก หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงาน องค์กรเครือข่ายชุมชน หรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศของนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 , 2 , 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ในโรงเรียน

ขนาดกลางและขนาดเล็ก ควรมีการวางแผนกำหนดแนวปฏิบัติและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติ และทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยรวมโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2, 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ควรดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างหลากหลายให้เป็นแบบอย่างที่ดี และต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพ

1.5 จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยรวมโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2, 3 และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ในโรงเรียนขนาดกลาง ควรให้ความสนใจมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอก และมีการประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติชัดเจนทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ควรจัดเป็นศูนย์พัฒนาบุคลากร เช่น แหล่งศึกษาดูงาน สนับสนุนวิทยากรอบรม และร่วมมือกันในรูปแบบเชิงบูรณาการกับโรงเรียนเครือข่ายต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา (ขยายโอกาสทางการศึกษา) โรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ต่างเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ต่างเขตพื้นที่การศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่นๆ

2.3 ควรศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เดียวกัน หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2.4 ควรศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ ในระดับโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษา โดยเน้นทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกตกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.5 ควรนำผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาทางเพศ โดยเฉพาะด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ข้อที่นักเรียนมีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของครูที่ปรึกษาได้รับการส่งต่อภายใน และข้อที่นักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดและปัญหาทางเพศเกินความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อภายนอก หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระดับโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษา โดยพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบและการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ